Lietas Nr. A420416214
Lietas arhīva Nr. SKA-1108-15

LĒMUMS

Rīgā 2015.gada 17.augustā

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesnese V.Krūmiņa
tiesnese I.Skultāne
tiesnese L.Slica

rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 16.jūnija lēmumu, ar kuru izbeigta tiesvedība lietā.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja /pers. A/ vērsās tiesā, lūdzot uzdot Tieslietu ministrijai izskatīt pieteicējas 2014.gada 9.septembra iesniegumu un atzīt par prettiesisku Tieslietu ministrijas valsts sekretāra vietnieces tiesu jautājumos pienākumu izpildītājas faktisko rīcību, sniedzot 2014.gada 9.oktobra atbildi.

[2] Administratīvā rajona tiesa ar 2015.gada 16.jūnija lēmumu izbeidza tiesvedību lietā. Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] No pieteikuma un tā papildinājumiem izriet, ka pieteicēja pārsūdz ministrijas rīcību, nesniedzot atbildes pēc būtības uz pieteicējas iesniegumu.

No pieteicējas 2014.gada 4.augusta un 9.septembra iesniegumiem, kā arī sarakstes ar ministriju, konstatējams, ka pieteicēja, vēršoties ministrijā, vēlējusies panākt disciplinārlietu ierosināšanu pret Jūrmalas tiesas tiesnesi, kura, pieteicējas ieskatā, pieļāvusi likuma pārkāpumu civillietā. Arī tiesai vēlāk iesniegtajos iebildumos pieteicēja norāda, ka 2014.gada 4.augusta iesniegumu ir iesniegusi saskaņā ar Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma 3.panta pirmās daļas 2.punktu un ka pieteicēja ministrijā vērsusies ar iesniegumu disciplinārlietas ierosināšanai. Vienlaikus 2014.gada 4.augusta un 9.septembra iesniegumos pieteicēja norādījusi iebildumus pret Jūrmalas pilsētas tiesas tiesneses 2014.gada 3.aprīļa lēmumu.

[2.2] Pieteikums par iestādes faktisko rīcību Iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā administratīvajā tiesā izskatāms tad, ja personas iesnieguma mērķis ir līdzdalība valsts pārvaldē (*sk. Augstākās tiesas 2010.gada 27.maija sprieduma lietā Nr.SKA-120/2010 8.punktu, 2009.gada 11.septembra lēmuma lietā Nr.SKA-623/2009 9.punktu*). Atbildes nesniegšana uz personas iesniegumu ir atzīstama par faktisko rīcību Administratīvā procesa likuma 89.panta izpratnē. Atbildes sniegšana uz iesniegumu aprobežojas tieši ar atbildi uz iesniegumu un neietver citas faktiskās vai tiesiskās darbības, kuras iestāde varētu veikt savas kompetences ietvaros (*sk. Augstākās tiesas 2015.gada 23.aprīļa lēmuma lietā Nr.SKA-699/2015 4.punktu, 2007.gada 8.marta sprieduma lietā Nr.SKA-69/2007 8.punktu*).

Pieteicējas iesniegumu mērķis ministrijā nav vērsts uz līdzdalību valsts pārvaldē, bet konkrētu tiesisku seku panākšanu – Jūrmalas pilsētas tiesas tiesnese s 2014.gada 3.aprīļa lēmuma pārskatīšanu un tā tiesiskuma kontroli, jo, pieteicējasprāt, minētais lēmums ir nepamatots. Lai arī pieteicēja prasījumus formulējusi kā atbildes nesaņemšanu pēc būtības, pieteicēja vēlas panākt konkrētu rezultātu, proti, disciplinārlietu ierosināšanu. Tāpēc nav piemērojams Iesniegumu likums.

Tāpat Tiesnešu disciplinārās atbildības likums neparedz privātpersonas tiesības pārsūdzēt atteikumu ierosināt disciplinārlietu pret tiesnesi.

Ievērojot minēto, pieteikums nav izskatāms administratīvā procesa kārtībā.

[3] Par rajona tiesas lēmumu pieteicēja iesniegusi blakus sūdzību, kurā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[3.1] Atbildes nesniegšana pēc būtības kā faktiskā rīcība ir pārbaudāma administratīvajā tiesā. Pieteikums nav iesniegts ar mērķi panākt amatpersonu disciplināro sodīšanu, pieteikumā lūgts uzlikt pienākumu tieslietu ministram izskatīt pieteicējas iesniegumu un pārbaudīt, vai valsts sekretāra vietniece bija tiesīga atstāt sūdzību par savu rīcību bez izskatīšanas, kā arī vai ministrijas valsts sekretāra vietnieces tiesu jautājumos pienākumu izpildītāja bija tiesīga sniegt atbildi par iesniegumu, kas bija adresēts valsts sekretāram, un viņam arī bija jāsniedz atbilde.

[3.2] Ministrija atstājusi iesniegumu bez izskatīšanas saskaņā ar Iesniegumu likumu. Tādējādi saskaņā ar minētā likuma 10.panta pirmo daļu ministrijas rīcība, sniedzot/nesniedzot atbildi, ir kontrolējama administratīvajā tiesā.

Motīvu daļa

[4] Rajona tiesas lēmums ir pareizs, tāpēc tam iespējams pilnībā pievienoties saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 286.panta trešo daļu.

Lai gan personām atbildoši Iesniegumu likumam ir tiesības vērst Tieslietu ministrijas uzmanību uz tiesnešiem, kas, viņu ieskatā, savā darbībā pieļauj pārkāpumus, tas nerada šīm personām tiesības sagaidīt no ministrijas konkrētu darbību veikšanu (*sk. Augstākās tiesas 2015.gada 23.janvāra 23.aprīļa lēmuma lietā Nr.SKA-699-2015 4.punktu*).

Kā pareizi norādījusi rajona tiesa, atbildes sniegšana uz iesniegumu aprobežojas tieši ar atbildi uz iesniegumu un neietver citas faktiskās vai tiesiskās darbības, kuras iestāde varētu veikt savas kompetences ietvaros *(sk. arī Augstākās tiesas 2008.gada 21.aprīļa lēmuma lietā Nr.SKA-216/2008 7.punktu*).

Rajona tiesa ir konstatējusi un to konstatē arī Augstākā tiesa, ka pieteicēja, vēršoties iestādē, vēlējās ne vien ziņot par iespējamu pārkāpumu tiesneša rīcībā un saņemt atbildi uz savu iesniegumu, bet panākt konkrētu darbību veikšanu, kas pārsniedz Iesniegumu likumā ietverto iestādes kompetenci. Uz minēto norāda, piemēram, pieteicējas tieša atsauce uz Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma 3.panta pirmajā daļā ietverto tieslietu

ministra kompetenci, tas ir, ierosināt disciplinārlietu pret rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi. Kopsakarā ar iesniegumu pārējo tekstu minētais nozīmē pieteicējas vēlmi tieslietu ministram aktīvi rīkoties tiesneša rīcības izvērtēšanā, nevis pieteicējas vēlmi vienkārši ziņot par tiesneša rīcību.

Ievērojot iepriekš minēto, Iesniegumu likuma piemērošanai nav pamata un pirmās instances tiesa pareizi atzina, ka pieteicējas pieteikums nav izskatāms administratīvā procesa kārtībā, jo pieteikums nav iesniegts par iestādes faktisko rīcību Administratīvā procesa likuma 89.panta izpratnē.

[5] Pretēji pieteicējas uzskatam tiesā nav atsevišķi pārbaudāma ministrijas atbilde, ar kuru viens no pieteicējas iesniegumiem atstāts bez izskatīšanas ar pamatojumu, ka par šo pašu jautājumu pieteicējai atbilde jau sniegta. Kaut arī ministrijas vēstulē ietverta atsauce uz Iesniegumu likuma 7.panta pirmo daļu, atbilstoši kurai iestāde var atstāt bez izskatīšanas tādus iesniegumus, uz kuriem atbilde jau sniegta, ar ministrijas atbildi bez izskatīšanas ir atstāts tāds iesniegums, kas nesatur administratīvā procesa kārtībā pārsūdzamu jautājumu (*šā lēmuma 4.punkts*). Tādējādi konkrētajā gadījumā arī iestādes atbildei par iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas nav piemērojama Iesniegumu likuma 10.panta pirmajā daļā paredzētā vispārējā pārsūdzības kārtība. Šāda ministrijas vēstule uzskatāma par vienkāršu pārvaldes darbību, kas nav atsevišķi pārbaudāma tiesā.

Tā kā lieta nav izskatāma administratīvajā tiesā, pretēji pieteicējas uzskatam nav atsevišķi vērtējams jautājums par to, kura amatpersona bija tiesīga sniegt atbildi uz pieteicējas iesniegumiem, jo šādi procesuāli jautājumi vērtējami pamatlietas ietvaros.

Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323.panta pirmās daļas 1.punktu un 324.panta pirmo daļu, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments

n o l ē m a

Atstāt negrozītu Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 16.jūnija lēmumu, bet /pers. A/ blakus sūdzību noraidīt.

Lēmums nav pārsūdzams.